

Vergaderdatum	Dagelijks Bestuur (11-07-2019)
Agendapunt	
Onderwerp	Noodscenario tijdelijk OV bij uitloop zomer TBGN Project Ombouw Amstelveenlijn
Portefeuillehouder	Dijksma
Behandelend ambtenaar	Jean-Philippe de Lannoy

Van het Dagelijks Bestuur wordt gevraagd:

ONDER VOORBEHOUD VAN INSTEMMING DOOR DE PORTEFEUILLEHOUDER:

1. Kennis te nemen van de voorwaardelijke TBGN aanvraag van Project Ombouw Amstelveenlijn voor de periode van 26 augustus tot en met uiterlijk 1 september 2019 bij onverwachte uitloop van de 6-weekse zomer TBGN.
 - a. De TBGN wordt uit voorzorg aangevraagd als risicobeheersmaatregel als onverwacht blijkt dat de zomer TBGN uitloopt. Het is mogelijk dat pas aan het einde van de TBGN blijkt dat er sprake is van uitloop. Daarom is het nog niet zeker of de maatregel ingezet moet worden.
2. Kennis te nemen van het addendum op het reeds vastgestelde vervangend vervoerplan voor de buitengebruiknames in het kader van de Ombouw Amstelveenlijn, waarin de tijdelijke buslijn 45 langer de tramlijn 5 en 6 vervangt.
 - a. De periode van deze voorwaardelijke TBGN ligt direct na de zomervakantie wanneer de winterdienstregeling van start gaat. Daarom is er een aangepaste intervaltabel met hogere frequenties opgenomen;
 - b. GVB beschrijft beperkingen in de uitvoerbaarheid van het vervangend vervoer en moet zich beroepen op het inhuren van derden, dit heeft gevolgen voor onder andere toegankelijkheid en reisinformatie waarvoor onder voorwaarden ontheven moet worden op concessieverplichtingen. GVB beschrijft invulling voor het zo goed mogelijk voldoen aan de te ontheffen eisen, waardoor uitvoering op een acceptabel niveau komt. Ondanks de beperkingen onderzoekt GVB nog de mogelijkheden om ook de reizigers met een mobiliteitsbeperking te kunnen vervoeren
3. In te stemmen met de voorwaardelijke TBGN en het aangepaste vervangend vervoerplan vast te stellen onder voorwaarden, inclusief het vaststellen van de benodigde ontheffingen en hieraan gekoppelde voorwaarden.

4. Kennis te nemen van de noodzaak om gezien de korte beslistermijnen en het tijdvak van het eventuele uitloop van de werkzaamheden de ambtelijke organisatie te machtigen deze noodmaatregel met GVB voor te bereiden en beschikbaar te hebben.
5. Kennis te nemen van de in de aanvraag voorgestelde procedure om te komen tot een go/no go voor deze mogelijk noodzakelijke TBGN;
6. In te stemmen met het machtigen van de adjunct directeuren van de Vervoerregio Amsterdam om de TBGN al dan niet door te laten gaan.

Samenvatting

De zomer TBGN is een kritische periode in de uitvoeringsplanning van de Ombouw Amstelveenlijn. Het is een enorme uitdaging om de werkzaamheden binnen de 6-weekse TBGN-periode te kunnen realiseren. VITAL heeft een detailplanning opgesteld waarin de werkzaamheden beschreven zijn. Daarnaast zijn de risico's inzichtelijk gemaakt en zijn preventieve beheersmaatregelen ingezet. De projectorganisatie is druk bezig om dit proces continu te bewaken om waar nodig direct te kunnen schakelen.

Ondanks dat het proces continu bewaakt wordt en VITAL binnen haar domein preventieve en correctieve maatregelen neemt, kunnen we niet uitsluiten dat door onverwachte omstandigheden er uitloop kan ontstaan van de TBGN periode. Daarom is op voorhand nagedacht over mogelijke tegenvallers en correctieve (nood) maatregelen. Daarvoor zijn door de projectorganisatie samen met VITAL en de samenwerkingspartners meerdere noodscenario's uitgewerkt.

Bij de ongewenste gebeurtenis dat in de laatste weken of dagen van de TBGN sprake blijkt te zijn van uitloop van de werkzaamheden, kunnen tramlijn 5 en 6 op 26 augustus niet rijden. De consequentie op dat moment is dat er, naast de tijdelijke buslijn 5 en 65 onvoldoende vervoercapaciteit is om met name aan de reizigersbehoefte op het traject tussen Amstelveen Stadshart en Station Zuid te voldoen. Voor deze situatie is met GVB een noodscenario uitgewerkt waarin voorzien wordt in een alternatief voor het verlengen van de dienstregeling van de tijdelijke buslijn 45 met maximaal een week.

Aangezien de volledige capaciteit van het buswagenvoerpark van GVB voor de winterdienstregeling ingepland staat, zal GVB van een externe partij touringcar bussen inzetten. Deze voldoen op voorhand niet aan de Concessie-eisen met betrekking tot onder anderen toegankelijkheid, reisinformatie en OV chipcard apparatuur e.d. en zal derhalve ontheffing verleend moeten worden.

De kosten voor het voorbereiden, het beschikbaar hebben en zelfs mogelijke inzet van deze noodmaatregel aan het einde van de 6-weekse TBGN zal in eerste instantie voor rekening van het project komen.

Meegezonden stukken

- 1 Oorspronkelijke TBGN aanvraag VITAL (opvraagbaar)
- 2 Addendum Aanpassing Vervoerplan 2019 zoals vastgesteld in 2018 (opvraagbaar, ter informatie)

Inleiding

Voorgeschiedenis

Op 28-03-2019 heeft het Dagelijks Bestuur het besluit genomen om in de zomerperiode van 2019 een TBGN te verlenen aan VITAL voor het uitvoeren van de grootschalige werkzaamheden het Project Ombouw Amstelveenlijn. Onderdeel van deze TBGN is het buiten gebruik nemen van de infrastructuur van tramlijn 5 en 6 tussen Station Zuid en Amstelveen Stadshart in de zomerperiode van 6 weken in 2019. De geplande werkzaamheden van VITAL starten op 15 juli en zullen conform huidige planning eindigen op 25 augustus 2019.

In het Vervoerplan 2019 van de concessie Amsterdam is het tijdelijk vervoer tijdens de Ombouw van de Amstelveenlijn opgenomen. Het Vervoerplan 2019 is door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

Wat is er aan de hand?

De projectorganisatie, gemeente Amsterdam, gemeente Amstelveen, GVB en de Vervoerregio werken intensief samen om de geplande werkzaamheden in de zomerperiode uit te (laten) voeren. Onderdeel van de gezamenlijke werkzaamheden is het organiseren van het tijdelijk vervoer met als doel de hinder voor reizigers te minimaliseren. De betrokken partijen beheersen de risico's van het project actief door voorafgaand aan deze belangrijke 6-weekse TBGN periode 2019 preventief beheersmaatregelen te onderzoeken en waar nodig uit te werken. Indien zich de situatie voordoet dat de werkzaamheden uitlopen en daarmee langer duren van 6 weken, willen de betrokken partijen vooraf beschikken over uitgewerkte noodscenario's die na besluitvorming direct geïmplementeerd kunnen worden. De voorliggende beheersmaatregel dient in deze context beschouwd te worden.

Indien de werkzaamheden uitlopen is het tijdig in gebruik nemen van tramlijn 5 en 6 op het traject tussen Station Zuid en Amstelveen Stadshart op 26 augustus 2019 niet mogelijk. In dit geval is snelle besluitvorming cruciaal. Vooruitlopend op dit beslismoment, dat tijdens het zomerreces plaats zal vinden, vragen wij het Dagelijks Bestuur om de adjunct directeuren van de Vervoerregio te mandateren om toestemming te geven voor de in uitvoering brengen van deze beheersmaatregel waarin GVB alternatief vervoer aanbiedt dat niet aan alle concessie eisen kan voldoen en hiervoor ontheffing te verlenen.

Essentie

Wat willen we bereiken?

Vital heeft diverse beheersmaatregelen getroffen om de planning robuuster te maken. Toch kunnen we niet uitsluiten dat door onvoorziene omstandigheid buiten de invloedsfeer van de aannemer vertraging ontstaat. Wanneer de werkzaamheden van de aannemer enkele dagen uitlopen en de TBGN verlengd moet worden, gaat het noodscenario in werking gesteld. In deze beheersmaatregel wordt GVB door het project gevraagd om de tijdelijke buslijn 45, die tijdens de Zomer TBGN lijn 5 en 6 vervangt, te verlengen. Dit betekent dat lijn 5 en 6 ingekort blijven tussen Westergasfabriek en Station Zuid, de tramlijn 6 niet rijdt, en buslijn 45 op het traject Station Zuid – Amstelveen Stadshart blijft rijden. Dit is conform het reeds

vastgestelde vervoerplan voor de zomer TBGN. Alleen de looptijd wordt verlengd. Omdat een mogelijke verlenging valt binnen de winterdienstregeling, zal de frequentie hoger liggen (van 5 naar 3 minuten) dan in het vastgelegde vervoerplan dat betrekking had op de zomerdienstregeling.

In de zomerperiode van 6 weken heeft GVB voldoende bussen beschikbaar, omdat verschillende lijnen in de zomerdienstregeling minder frequent rijden. Bij uitloop van de werkzaamheden zijn deze bussen niet langer beschikbaar, aangezien de winterdienst dan weer start.

Uit analyse blijkt dat GVB 19 extra bussen nodig heeft; een aantal dat niet te 'kannibaliseren' is uit het bestaande busnet, zonder grote impact voor reizigers in de rest van het net. GVB is momenteel in overleg met een externe partij over de inzet van touringcars. Deze inzet heeft echter wel gevolgen voor de capaciteit en kwaliteit van het busvervoer en doorstroming door hoge frequenties.

Eén van de gevolgen is dat GVB op het traject van tijdelijke buslijn 45 dan niet meer kan voldoen aan het concessiebesluit. Dat geldt onder meer voor de volgende onderwerpen:

- Toegankelijkheid voor mindervaliden,
 - geen lagevloerbussen en geen rolstoelplank
 - er vindt nader onderzoek plaats naar alternatief vervoer voor deze groep
- Herkenbaarheid, contrasterende kleuren Interieur;
 - Onder voorwaarde is een ontheffen van deze concessie eisen mogelijk, indien de buschauffeurs de instructie krijgen reizigers met een visuele beperking zo nodig te helpen.
- Reisinformatie
 - afhankelijk van wanneer het besluit wordt genomen is een deel van de reisinformatie te realiseren
- Communicatieapparatuur
 - Er dient rekening te worden gehouden met extra rijtijd door ontbreken VRI beïnvloeding
- OV Chipkaart apparatuur is niet beschikbaar in deze voertuigen
 - Dit betekent een extra derving component

Voor bovenstaande afwijkingen op de Concessie-eisen zal ontheffing moeten worden verleend aan GVB.

In onderstaande afbeelding is het tijdelijk vervoer tijdens de 6-weekse TBGN afgebeeld. Deze situatie geldt derhalve ook voor deze noodmaatregel indien de werkzaamheden langer dan 6 weken duren.

De tijdelijke buslijn 45 rijdt overdag iedere 5 à 6 minuten. Op overige momenten rijdt de tijdelijke buslijn iedere 10 à 15 minuten.

Argumentatie

Het geldende vervangend voerplan (onderdeel van Vervoerplan 2019) stelt tijdelijke buslijn 45 in staat om tijdens een TBGN de reguliere route van tramlijn 5 en 6 te rijden. Daarmee wordt de hinder voor reizigers beperkt; voor iedere tramhalte is er een vervangende bushalte.

In het geval de TBGN uitloopt ligt het voor de hand dat deze tijdelijke buslijn 45 gecontinueerd wordt, zodat de situatie voor de reizigers op deze route niet wezenlijk verandert. Doordat deze verlenging in een periode valt dat de winterdienstregeling (met hoge frequenties dan in de zomer) van start gaat, is het materieel voor buslijn 45 niet beschikbaar.

Na afweging van diverse alternatieven, zoals kannibaliseren van andere buslijnen, is de enige reële mogelijkheid de inzet van touringcarbussen van een externe partij.

Hoe gaan we dit doen?

Het dagelijks bestuur besluit tot het buiten gebruik nemen van de traminfrastructuur met inachtneming van het vervangend vervoer zoals vastgelegd in het Vervoerplan 2019 van GVB. Voor deze voorwaardelijke TBGN wordt het Dagelijks Bestuur gevraagd om de adjunct directeur van de Vervoerregio te machtigen om het besluit om de noodscenario in te zetten te nemen en ontheffing te verlenen aan het GVB voor het niet voldoen aan de concessie-eisen. Dit indien de werkzaamheden tijdens de zes-weekse TBGN daadwerkelijk uitlopen.

Tijdens de 6-weekse TBGN komt wekelijks een “Beslisteam” samen waarin vertegenwoordigers van de projectorganisatie, de samenwerkingspartners, de directie van VITAL en de ambtelijke opdrachtgever van de Vervoerregio bij elkaar. Dit beslisteam heeft tot zekere hoogte mandaat om binnen de kaders van uitvoeringsplan van de TBGN beslissingen te nemen over preventieve en correctieve maatregelen. Voor de inzet van de noodscenario's ligt de beslissingsbevoegdheid bij de adjunct directeur van de Vervoerregio.

Uiterlijk op zondag avond 25 augustus 00.00 uur (ofwel zoveel dagen eerder er zekerheid is over de afloop van de TBGN) wordt bepaald of de verlenging van de buitengebruikname van tramlijn 5 en 6 daadwerkelijk noodzakelijk is. Indien blijkt dat deze voorwaardelijke TBGN niet meer nodig is, wordt besloten tot het niet verlengen van de TBGN. Het besluit hiervoor ligt bij de Directie van de Vervoerregio. Wanneer besloten wordt dat deze beheersmaatregel niet langer noodzakelijk is vervalt daarmee ook het besluit van het DB en blijft het regulier vastgestelde vervoerplan van kracht.

Uitvoering**Hoe past dit binnen beleid en regelgeving?**

Nvt

Welke (mogelijke) gevolgen zijn er?Financiële gevolgen

- De kosten voor de voorbereiding, beschikbaar stellen en uitvoeren van deze beheersmaatregel komen voor rekening van het project. Ook kosten voor derving van reizigersopbrengsten komen ten laste van het project.

- GVB zal offerte doen voor deze tijdelijke verlenging van buslijn 45 met aangepaste dienstregeling en inzet van touringcars van een externe partij.

Juridische gevolgen

- Het dagelijks bestuur heeft op 30 juni 2016 de Procedure Tijdelijke Buitengebruikname Tram (TBGN Tram) vastgesteld. In deze procedure zijn de voorwaarden uitgewerkt waaronder het dagelijks bestuur toestemming verleent voor een TBGN Tram. Een van de voorwaarden is dat GVB en het project een vervangend vervoerplan uitwerken en komen tot een verdeling van de kosten hiervan. De Procedure TBGN Tram past binnen de kaders van artikel 28 van het Concessiebesluit over tijdelijke wijzigingen in de beschikbare infrastructuur. Het dagelijks bestuur wordt gevraagd in te stemmen met de TBGN-aanvraag.

Maatschappelijke gevolgen

- Bij onverwachte uitloop van de werkzaamheden tijdens de zomer TBGN zonder dit besluit, zal lijn 45 niet kunnen rijden in de uitlooperperiode. Dit is onwenselijk omdat reizigers dan geen mogelijkheid hebben om op dit tracé tussen Station Zuid en Amstelveen stadshart te reizen. Met dit besluit wordt in ieder geval voorzien in een verbinding, zij het met touringcars. Ondanks dat touringcars niet voldoen aan boven genoemde concessie eisen (herkenbaarheid, reisinformatie, OV chipkaart- en communicatieapparatuur en toegankelijkheid), is de bediening gewaarborgd.
- Tevens zal het uitvoeren van dit noodscenario een negatieve invloed hebben op de doorstroming van het wegverkeer op de route.

Wie en wat hebben we hiervoor nodig?

GVB voert het vervangend vervoerplan uit. Het project draagt er zorg voor dat de werkzaamheden tijdig uitgevoerd worden.

Hoe gaan we communiceren?

Besluiten uit het DB worden gepubliceerd in de nieuwsbrief bestuursinformatie. Het besluit wordt daarnaast verwerkt in het TBGN-register en separaat gemeld aan het project.

Projectteam GVB, Vervoerregio en gemeente Amstelveen trekken samen op in de communicatie rondom de 6 weekse buitendienststelling en de mogelijke verlenging daarvan. GVB communiceert met haar reizigers over het mogelijk langer in stand houden van lijn 45. Projectteam Amstelveenlijn is verantwoordelijk voor de omgevings- en publiekscommunicatie. Wanneer blijkt dat werkzaamheden langer duren wordt dit gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van het project, gemeente Amstelveen, Vervoerregio en evt. GVB.

Tekstvoorstel Nieuwsbrief Bestuursinformatie

Het DB mandateert de adjunct directeur van de Vervoerregio om, indien nodig te kunnen besluiten om de tijdelijke buitengebruikname van lijn 5 en 6 te verlengen, en buslijn 45 langer in stand te houden. Dit gebeurt alleen wanneer blijkt dat de werkzaamheden van de ombouw Amstelveenlijn niet binnen de geplande zes weken afgerond kunnen worden.

Besluitvormingsproces

Binnen de TBGN procedure hoort advisering door de leden van het afstemmingsoverleg. Deze aanvraag is tot stand gekomen vanuit voortschrijdend inzicht en daarmee in een laat stadium. Er is nog geen instemming van alle leden, waaronder Stadsregie van Amsterdam. De gemeente Amstelveen, GVB, MeT en Vervoerregio zijn wel betrokken. Dit DB besluit is enkel van toepassing bij uitloop van de werkzaamheden. Zonder besluit is eenzelfde uitloop mogelijk. Het DB besluit borgt maximale inspanning van de partners om de reiziger van afdoende openbaar vervoer te voorzien.

Besluit

De besluitenlijst van de vergadering bevat het besluit van het Dagelijks Bestuur over dit voorstel.